

Om å strupe en organisasjon

Artister uten fast arbeid trenger en organisasjon som kjemper for deres rettigheter. Det er dette vi i Gramart arbeider for i dag.

Den siste uken har forbundslederen i Musikernes Fellesorganisasjon (MFO) og direktøren i International Federation of the Phonographic Industry (IFPI) tatt til orde for å kutte dagens finansieringsordning for Artistorganisasjonen Gramart. Det er forståelig. Ved å «strupe» Gramarts finansiering vil MFO kvitte seg med sin argeste konkurrent på et felt der de ønsker å vokse, men foreløpig er lite relevante. IFPI på sin side, vil kvitte seg med den viktigste og mest plagsomme vaktbikkja, som passer på at artistene ikke blir urimelig behandlet av plateselskapene.

Gramart er landets største interesse- og kompetanseorganisasjon for norske artister. Vi jobber daglig for å fremme artistenes interesser og bedre deres rammevilkår.

Gjennom medlemskap i Gramart får artistene også tilgang til rådgivning, juridisk bistand, relevante kurs og attraktive møteplasser.

Denne aktiviteten finansieres i hovedsak av de kollektive midlene i Gramo. Ordningen har sitt grunnlag i lovforskrift og lovforarbeider, samt i Gramo sine vedtekter og fordelingsreglement.

I snitt utbetales 90 prosent av vederlagene som kommer inn til Gramo individuelt til organisasjonens medlemmer i inn- og utland. De resterende ti prosentene stammer fra to kilder:

- Midler som ikke kan utbetales fordi tilstrekkelig informasjon om rettighetshaver mangler.
- Midler fra utøvere som over en treårsperiode har opptjent mindre enn et minstebeløp, per i dag kroner 450. Det er Kulturdepartementet som har bestemt at slike minimumsbeløp ikke skal utbetales, for å redusere administrasjonskostnadene.

Det er ikke uvanlig at

Innlegg
Arne Hurlen
Tonje Kaada

DN 14. desember

vederlagsorganisasjoner på ulikt vis sikrer finansiering av grunnorganisasjoner og prosjekter. I Tono gjøres det fradrag for inntil ti prosent av alle inntekter til kulturelle formål, før fordeling til rettighetshavere. Også i Danmark har de en ordning tilsvarende den norske.

Det er uklart hva MFO og IFPI ønsker å gjøre med de kollektive midlene. Vil de ta fra dem som tjener under minimumsgrensen, for å gi til dem som allerede har fått kompensert for bruk av musikken? Vil de utbetale individuelt ned til aller minste krone, ved å bedrive utstrakt detektivarbeid? Ingen av løsningene fremstår som åpenbart gode valg. Dette vil enten gi Gramo vesentlig økte administrasjonskostnader, eller hovedsakelig komme utenlandske utøvere til gode, 80 av de 100 mest spilte sangene på norsk radio i 2014 var utenlandske.

DNs journalist skriver 14.

Gramart er landets største interesse- og kompetanseorganisasjon for norske artister, skriver artikkelforfatterene. Foto: Tor Erik Schrøder, NTB Scanpix

desember at Gramarts politikk er å holde medlemskontingenten lav, for å sikre et høyt medlems-tall som igjen utløser høy organisasjonsstøtte. Faktum er at Gramart har langt færre medlemmer enn MFO, og at størrelsen på organisasjonsstøtten ikke bestemmes av antall medlemmer, men summen av vederlagene som utbetales til medlemmene. Siden Gramarts medlemmer står for den klart største andelen av vederlagene i Gramo, er det også slik at disse artistenes organisasjon mottar størsteparten av de kollektive midlene.

Gramart har valgt å holde medlemskontingenten lav, fordi våre medlemmer ikke er fast ansatte musikere eller pedagoger. Våre 3000 medlemmer er i hovedsak frie utøvere. Kunstnerutredningen som ble publisert tidligere i år, viste at denne gruppen har en snittinntekt fra kunstnerisk virksomhet på kun 131.000 kroner. Mange av disse kan derfor ikke ta seg råd til de kontingenter som MFO krever. Uten Gramart ville disse ha stått uorganiserte. Det er neppe heldig.

La det likevel være klart: Gramart er en forkjemper for høyere inntekter til norske

artister. Vi ønsker at Gramo skal være en effektiv organisasjon, der så mye som mulig utbetales til riktig rettighetshaver.

Vi er med på å diskutere disponeringen av de kollektive midlene. Samtidig tror vi det er viktig at man også sikrer finansieringen av grunnorganisasjonene. Å svekke utøverorganisasjonene vil svekke de frie musikernes stilling i bransjen og samfunnet forøvrig.

Det er forståelig at IFPI, som er plateselskapenes organisasjon, er tjent med å svekke utøverorganisasjonenes stilling, all den tid man representerer interessemotsetninger i svært mange sammenhenger. Vi undrer oss mer over at MFO ønsker å svekke de frie populærartistenes interesser, da disse ikke hører naturlig hjemme i fagbevegelsen. Artister uten fast lønn eller arbeidsgiver trenger sin egen organisasjon som kjemper for deres rettigheter og interesser som gruppe. Dette oppdraget utfører vi i Gramart i dag. Vi gjør det godt. Så godt at noen skulle ønske det annerledes?

Arne Hurlen, styreleder i Gramart, og **Tonje Kaada**, konstituert daglig leder i Gramart

På nattbordet
Jan Raa

Alder: 76
Stilling: Professor emeritus

- Ja, jeg bar akkurat inn noe ved, et øyeblikk ...
- Ja, hva jeg har på nattbordet, det kan du spørre om. Jeg var nylig på teater i Bergen og så «Hellemyrsfolket», men jeg følte at det ikke stemte med bildet jeg hadde fra min ungdom så jeg gikk ned i kjellerbiblioteket og fant frem mitt eksemplar. Og det må jeg si! Oppsetningen fikk allikevel med seg hovedbildet. Men jeg ble også minnet på at Amalie Skram, det er rett og slett fenomenal litteratur, fenomenal. Ellers har jeg litt av hvert. Som naturvitenskapsmann er jeg feinschmecker når det gjelder språket. Jeg har ønsket med den siste til Kjell Askildsen til jul, og den tror jeg nok også at jeg får. Det er godt å lese ting som er så minimalistisk men allikevel etterlater seg en slik assosiasjonsrekke. Hva er det de sier i Bergen, en verdivegelse. Og Fosse også, vi leste nylig trilogien, jeg sa til min kone at dette at han hverken bruker komma eller punktum ... men det er som et bilde på veggen. Man starter ikke å se på et bilde øverst i venstre hjørne, man tar alt innover seg samtidig, og slik er det også med Fosse. Det kan høres pompøst ut å si, men ordgyteri, det er ikke noe for meg. Jeg stopper opp og tenker for hver setning: Hva er det forfatteren har ment med dette?

- Det er kanskje mer enn forfatteren har gjort selv?
- Etter noen krampaktige forsøk, endte jeg opp med å legge Knausgård til side. Det er jo slik med naturfagsfolk, vi leser og leser og hodet bombarderes, når kvelden så er kommet er det tid for noe annet, som det forunderlige i Ibsen. Jeg får ikke nok av ham. Hvordan det går an å få til slike subtile antydninger med så få ord.

- Realister leser ofte skjønnlitteratur. Humanister leser ikke fullt så mye naturfag.
- Nei, det kan du si. Men sans for presisjon i språket fikk jeg på gymnaset gjennom læreren vår i fysikk og matematikk. Du skal være god til å, med hensikt, skjule en dobbelt fortolkning, men i naturvitenskapen vil vi bare ha en enkelt fortolkning. Norsk læreren ga oss det bredere perspektivet, det var en bra kombinasjon.

- Lesing i barndommen?
- Jeg var sauebonde og drev gartneri både under gymnaset og studietiden. Det ble lite tid. Men jeg har tatt det igjen siden.

DN
Dagens
Næringsliv

Sentralbord 22 00 10 00 Kundeservice 815 11 815 Annonse 22 00 10 75

Dagens Næringsliv
Christian Krohgs gate 16,
Postboks 1182 Sentrum,
0107 Oslo

www.dnavis.no

Redaksjonen etter kl. 16.30

Desken: 22 00 13 30

Etterbørs: 22 00 10 05

Feature: 22 00 13 51

Finans/næringsliv: 22 00 13 64

Foto: 22 00 13 07

Livsstil: 22 00 13 29

Nyhetsjef: 24 10 14 30

Politikk/økonomi: 22 00 10 04

Utenriks: 22 00 13 65

Redaksjoner utenfor Oslo

Kristiansand: 38 07 13 00

Stavanger: 51 85 81 11 / 13

Tromsø: 77 66 56 65

Redaksjoner Utenlands

Bangkok: +66 7622 597

New York: +1 929 888 2571

Epost

annonse@dn.no

kundeservice@dn.no

redaksjonen@dn.no

Etterbørs

Epost: etterbors@dn.no

Kontaktperson:

Tinna Gudmundsdottir

Innlegg sendes til

etterborsdebatt@dn.no

Hovedinnlegg/kronikk:

Maks 4000 tegn (cirka

700 ord). Underinnlegg/

replikk: Maks 1000 tegn.